

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK VŠEOBECNÉHO SÚDU (piata komora)

z 28. novembra 2019*

„Verejná služba – Zmluvní zamestnanci – Odmena – Rozhodnutie, ktorým sa zamieta príspevok na expatriáciu – Článok 4 ods. 1 písm. a) prílohy VII k služobnému poriadku – Práca vykonávaná pre iný štát – Diplomatický štatút – Päťročné referenčné obdobie“

Vo veci T-592/18,

Katarzyna Wywiał-Przęda, bydliskom vo Wezembeek-Oppe (Belgicko), v zastúpení: S. Orlandi a T. Martin, avocats,

žalobkyňa,

proti

Európskej komisii, v zastúpení: T. Bohr a D. Milanowska, splnomocnení zástupcovia,

žalovanej,

ktorej predmetom je návrh založený na článku 270 ZFEÚ na zrušenie rozhodnutia Komisie z 23. novembra 2017, ktorým bol žalobkyni zamietnutý nárok na príspevok na expatriáciu,

VŠEOBECNÝ SÚD (piata komora),

v zložení: predseda komory D. Gratsias, sudkyne A. Marcoulli a R. Frenco (spravodajkyňa),

tajomník: L. Ramette, referent,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 9. júla 2019,

vyhlásil tento

Rozsudok

Okolnosti predchádzajúce sporu

- 1 Žalobkyňa je poľskou štátnou príslušníčkou. Prišla do Belgicka 22. septembra 2010 po vymenovaní svojho manžela za diplomatického poradcu na stálej delegácii Poľskej republiky pri Organizácii Severoatlantickej zmluvy (NATO).
- 2 Od 2. júla 2010 žalobkyňa vlastnila diplomatický pas vydaný poľským ministerstvom zahraničných vecí.

* Jazyk konania: francúzština.

- 3 Od 7. januára 2011 do 31. decembra 2011 žalobkyňa vykonávala sekretárske funkcie v rámci stáleho zastúpenia Poľskej republiky pri Európskej únii.
- 4 Od 9. novembra 2012 do 11. januára 2013 viedla debatné stretnutia v Bruseli (Belgicko) v mene neziskového združenia a z tohto titulu došlo k úhrade výkazu nákladov.
- 5 Žalobkyňa vrátila svoj diplomatický pas a od 7. júna 2013 bola zapísaná do registra cudzincov vedeného vo Woluwe-Saint-Pierre (Belgicko).
- 6 Od 16. júna 2014 do 31. decembra 2015 a potom od 4. januára 2016 do 31. augusta 2017 bola žalobkyňa zamestnaná postupne dvoma belgickými spoločnosťami v rámci poskytovania služieb pre Európsku komisiu.
- 7 Dňa 9. septembra 2016 sa manžel žalobkyne na konci svojej diplomatickej misie vrátil do Poľska. Žalobkyňa zostala v Belgicku s ich synom.
- 8 Dňa 1. septembra 2017 bola žalobkyňa Komisiou zamestnaná ako zmluvný zamestnanec.
- 9 Rozhodnutím z 23. novembra 2017 orgán oprávnený uzatvárať pracovné zmluvy Komisie (ďalej len „OUPZ“) odmietol priznať žalobkyňi nárok na príspevok na expatriáciu (ďalej len „napadnuté rozhodnutie“).
- 10 Žalobkyňa podala proti napadnutému rozhodnutiu sťažnosť 21. februára 2018. Táto sťažnosť bola zamietnutá rozhodnutím OUPZ z 18. júna 2018, ktoré bolo oznámené v ten istý deň. OUPZ najprv určil „období[e] piatich rokov, ktoré sa skončilo šesť mesiacov pred... nástupom do služby“ (ďalej len „referenčné obdobie“), uvedené v článku 4 ods. 1 písm. a) prílohy VII k Služobnému poriadku úradníkov Európskej únie (ďalej len „služobný poriadok“), ktorý sa na zmluvných zamestnancov uplatňuje na základe článkov 21 a 92 Podmienok zamestnávania ostatných zamestnancov Európskej únie. OUPZ stanovil toto referenčné obdobie na obdobie od 1. marca 2012 do 28. februára 2017. OUPZ ďalej odôvodnil zamietnutie sťažnosti žalobkyne tým, že od 22. septembra 2010 bývala v Belgicku, vykonávala tam zárobkovú činnosť a naďalej tam bývala po odchode svojho manžela v septembri 2016.

Konanie a návrhy účastníkov konania

- 11 Návrhom podaným do kancelárie Všeobecného súdu 28. septembra 2018 podala žalobkyňa žalobu, na základe ktorej sa začalo toto konanie.
- 12 Komisia podala svoje vyjadrenie k žalobe 14. decembra 2018.
- 13 Dňa 14. februára 2019 žalobkyňa podala repliku.
- 14 Dňa 1. apríla 2019 Komisia podala dupliku.
- 15 Na základe návrhu sudkyne spravodajkyne rozhodol Všeobecný súd (piata komora) otvoriť ústnu časť konania a v rámci opatrení na zabezpečenie priebehu konania uvedených v článku 89 svojho rokovacieho poriadku písomne položil účastníkom konania otázky, pričom ich vyzval, aby na ne odpovedali na pojednávaní.
- 16 Prednesy účastníkov konania a ich odpovede na písomné a ústne otázky, ktoré im Všeobecný súd položil, boli vypočuté na pojednávaní 9. júla 2019.

- 17 Žalobkyňa navrhuje, aby Všeobecný súd:
- zrušil napadnuté rozhodnutie,
 - uložil Komisii povinnosť nahradiť trovy konania.
- 18 Komisia navrhuje, aby Všeobecný súd:
- zamietol žalobu,
 - uložil žalobkyni povinnosť nahradiť trovy konania.

Právny stav

- 19 Žalobkyňa uvádza jediný žalobný dôvod založený na porušení článku 4 ods. 1 písm. a) prílohy VII k služobnému poriadku. Možno ho rozdeliť na dve časti, pričom prvá je založená na nezohľadnení jej diplomatického štatútu a druhá je založená na nesprávnom uplatnení pojmu zvyčajného bydliska.

O prvej časti založenej na nezohľadnení diplomatického štatútu žalobkyne

- 20 Žalobkyňa tvrdí, že požívala diplomatický štatút ako manželka diplomatického zamestnanca od 22. septembra 2010, keď prišla do Belgicka, do 16. júna 2013, keď vrátila svoj diplomatický pas. Z dôvodu tohto diplomatického štatútu a podľa článku 4 ods. 1 písm. a) druhej zarážky druhej vety prílohy VII k služobnému poriadku tvrdí, že v jej prípade malo dôjsť k neutralizácii tohto obdobia. V dôsledku tejto neutralizácie sa referenčné obdobie malo začať 1. mája 2009, keď bývala a pracovala v Poľsku a nemala žiadnu väzbu s Belgickom. Zamestnanec stráca nárok na príspevok na expatriáciu len vtedy, keď mal svoje zvyčajné bydlisko alebo vykonával svoje hlavné zamestnanie v krajine miesta svojho výkonu práce počas celého referenčného obdobia. Keďže to tak nebolo, žalobkyňa sa domnieva, že jej mal byť priznaný príspevok na expatriáciu.

- 21 Článok 4 ods. 1 prílohy VII k služobnému poriadku stanovuje:

„Príspevok na expatriáciu sa vypláca vo výške 16 % z celkového základného platu, po pripočítaní príspevku na domácnosť a príspevku na nezaopatrené dieťa:

a) úradníkom:

- ktorí nie sú a nikdy neboli štátnymi príslušníkmi štátu, na ktorého území sa nachádza ich miesto výkonu práce, a
- ktorí počas obdobia piatich rokov, ktoré sa skončilo šesť mesiacov pred ich nástupom do služby, nemali zvyčajné bydlisko ani nevykonávali svoje hlavné zamestnanie na európskom území tohto štátu. Na účely tohto ustanovenia sa nebudú brať do úvahy okolnosti vyplývajúce z práce vykonávanej pre iný štát alebo pre medzinárodnú organizáciu;

- b) úradníkom, ktorí sú alebo boli štátnymi príslušníkmi štátu, na ktorého území sa nachádza ich miesto výkonu práce, ale ktorí počas obdobia 10 rokov, ktoré sa skončilo dňom ich nástupu do služby, mali zvyčajné bydlisko mimo európskeho územia tohto štátu z iných dôvodov ako z dôvodu plnenia povinností v službách štátu alebo medzinárodnej organizácie.“

- 22 Článok 4 ods. 1 písm. a) prílohy VII k služobnému poriadku obsahuje teda dve časti. Prvá definuje dve kumulatívne podmienky, ktoré musí v zásade úradník spĺňať na to, aby mal nárok na príspevok na expatriáciu: nikdy nebol štátnym príslušníkom štátu, na ktorého území sa nachádza miesto jeho výkonu práce, a počas obdobia piatich rokov, ktoré skončilo šesť mesiacov pred jeho nástupom do služby, nemal zvyčajné bydlisko alebo svoje hlavné zamestnanie na európskom území uvedeného štátu; druhá časť stanovuje formou výnimky z tejto zásady, že okolnosti vyplývajúce z práce vykonávanej pre iný štát alebo medzinárodnú organizáciu sa nezohľadňujú. Obdobia zodpovedajúce tejto práci sa teda neutralizujú.
- 23 Navyše príspevok na expatriáciu sa úradníkovi alebo dotknutému zamestnancovi odmietne podľa článku 4 ods. 1 písm. a) prílohy VII k služobnému poriadku len vtedy, ak mal svoje zvyčajné bydlisko alebo vykonával svoje hlavné zamestnanie v krajine miesta svojho výkonu práce počas celého referenčného obdobia (pozri v tomto zmysle rozsudok z 18. júna 2015, Pondichie/Komisia, F-50/14, EU:F:2015:62, bod 35). V prejednávanej veci by neutralizácia obdobia od 22. septembra 2010 do 16. júna 2013, počas ktorého žalobkyňa bývala v Belgicku a vzťahoval sa na ňu diplomatický štatút ako na manželku diplomatického zamestnanca, mala za následok posunutie začiatku referenčného obdobia na 6. júna 2009, a nie 1. mája 2009, ako to tvrdí žalobkyňa, teda do okamihu, keď mala bydlisko a pracovala v Poľsku a nemala žiadnu väzbu s Belgickom.
- 24 V dôsledku toho treba rozhodnúť o otázke, či sa má pojem „okolnosti vyplývajúce z práce vykonávanej pre iný štát“ použitý v článku 4 ods. 1 písm. a) druhej zarážke prílohy VII k služobnému poriadku vykladať tak, že zahŕňa obdobie, počas ktorého žalobkyňa požívala diplomatický štatút ako manželka diplomatického zamestnanca.
- 25 Neutralizácia obdobia zodpovedajúceho okolnosti vyplývajúcej z práce vykonávanej v štáte výkonu práce, pre iný štát alebo medzinárodnú organizáciu sa vysvetľuje skutočnosťou, že sa predpokladá, že uskutočňovanie takejto práce má za následok udržiavanie osobitnej väzby dotknutej osoby s týmto iným štátom alebo touto medzinárodnou organizáciou a bráni tak vytvoreniu trvalej väzby so štátom výkonu práce, a teda dostatočnej integrácii dotknutej osoby do spoločnosti tohto štátu (rozsudok z 13. júla 2018, Quadri di Cardano/Komisia, T-273/17, EU:T:2018:480, bod 49).
- 26 Po tomto spresnení žalobkyňa tvrdí, že ako manželka diplomatického zamestnanca mala rôzne výsady a imunity podľa Viedenského dohovoru o diplomatických stykoch z 18. apríla 1961 (ďalej len „Viedenský dohovor“). Podľa žalobkyne tento diplomatický štatút sám osebe bráni vytvoreniu trvalých väzieb s krajinou výkonu práce. Mal by sa preto kvalifikovať ako „okolnosť vyplývajúca z práce vykonávanej pre iný štát“ v zmysle článku 4 ods. 1 písm. a) druhej zarážky druhej vety prílohy VII k služobnému poriadku.
- 27 Súdny dvor v bode 14 svojho rozsudku z 2. mája 1985, De Angelis/Komisia (246/83, EU:C:1985:165), rozhodol, že toto ustanovenie sa vzťahuje len na okolnosti vyplývajúce z práce vykonávanej samotným úradníkom, ktorý nastupuje do zamestnania, a že ho nemožno rozšíriť na inú osobu.
- 28 Žalobkyňa však tvrdí, že táto judikatúra sa na ňu nevzťahuje, pretože vo veci, v ktorej bol vydaný rozsudok z 2. mája 1985, De Angelis/Komisia (246/83, EU:C:1985:165), nepožívala dotknutá osoba, ktorá sprevádzala do Belgicka svojho manžela, úradníka Európskeho spoločenstva, z tohto dôvodu žiadny diplomatický štatút.
- 29 Treba však konštatovať, že v rozsudku z 2. mája 1985, De Angelis/Komisia (246/83, EU:C:1985:165), Súdny dvor túto neexistenciu diplomatického štatútu vôbec nepoužil ako argument na to, aby dotknutej osobe odoprel nárok na príspevok na expatriáciu.
- 30 Je pravda, že vo svojom rozsudku z 21. júna 2007, Komisia/Hosman-Chevalier (C-424/05 P, EU:C:2007:367, body 42 a 43), ktorý citovala žalobkyňa, Súdny dvor uviedol výsady, imunity a osobitný štatút, ktoré dotknutá osoba požívala, pričom pripustil, že mala špecifickú väzbu s iným štátom, ktorá

bránila jej integrácii v krajine výkonu práce. V tejto veci však išlo o otázku, či žalobkyňa, ktorá pracovala na úrade zastúpenia spolkových krajín (Länder) Rakúskej republiky, vykonávala pre tento štát prácu, a teda k nemu mala väzbu. V tomto rozsudku Súdny dvor vyvodil túto väzbu zo série dôkazov. Prvý z týchto dôkazov pozostával z okolnosti, že zamestnanci stáleho zastúpenia sa musia považovať za zamestnancov v službe dotknutého členského štátu a v dôsledku toho sú v situácii expatriácie z dôvodu, že patria do štruktúr tohto zastúpenia. Druhý dôkaz spočíval v skutočnosti, že napriek svojmu miestu výkonu práce na úrade zastúpenia spolkových krajín (Länder) bola dotknutá osoba jedným zo zamestnancov stáleho zastúpenia Rakúskej republiky a podliehala nadriadenému orgánu, ktorým bol rakúsky veľvyslanec, takže ju bolo treba považovať za osobu vykonávajúcu prácu pre Rakúsko. Napokon tretí dôkaz vyplýval z toho, že jej štatút bol rovnaký ako štatút iných úradníkov s miestom výkonu práce na uvedenom zastúpení (rozsudok z 21. júna 2007, Komisia/Hosman-Chevalier, C-424/05 P, EU:C:2007:367, body 41 a 42). Osobitný štatút, ktorý uvádza Súdny dvor v bode 43 tohto rozsudku, tiež nemožno chápať tak, že vyplýva len z výsad a imunit, ktoré dotknutá osoba požívala. Súdny dvor naopak zdôraznil skutočnosť, že táto dotknutá osoba vykonávala prácu pre Rakúsku republiku v rámci jej stáleho zastúpenia.

- 31 Súdny dvor vo svojom nasledujúcom rozsudku z 29. novembra 2007, Salvador García/Komisia (C-7/06 P, EU:C:2007:724, bod 51), ktorý tiež citovala žalobkyňa, odkázal na svoj rozsudok z 21. júna 2007, Komisia/Hosman-Chevalier (C-424/05 P, EU:C:2007:367), pričom konštatoval, že osobitný štatút dotknutej osoby ako jedného zo zamestnancov stáleho zastúpenia viedol k vzniku jej osobitnej väzby s dotknutým členským štátom, a tiež konštatoval, že tento privilegovaný štatút, ktorý jej umožňoval požívať rôzne výsady a imunity, sám osebe vytváral prekážku, ktorá bránila tomu, aby dotknutá osoba mohla nadviazať trvalú väzbu so štátom výkonu práce, a teda aby sa dostatočne integrovala do spoločnosti tohto štátu. V bode 50 rozsudku z 29. novembra 2007, Salvador García/Komisia (C-7/06 P, EU:C:2007:724), však Súdny dvor stále s ohľadom na rozsudok z 21. júna 2007, Komisia/Hosman-Chevalier (C-424/05 P, EU:C:2007:367), spresnil, že funkčná integrácia v rámci stáleho zastúpenia predstavuje rozhodujúci dôkaz umožňujúci sa domnievať, že nový zamestnanec vykonával prácu pre iný štát (pozri tiež v tomto zmysle rozsudok z 24. januára 2008, Adam/Komisia, C-211/06 P, EU:C:2008:34, bod 45).
- 32 Napokon v nadväznosti na rozsudok z 29. novembra 2007, Salvador García/Komisia (C-7/06 P, EU:C:2007:724), Súdny dvor vo svojom rozsudku z 24. januára 2008, Adam/Komisia (C-211/06 P, EU:C:2008:34, bod 49), rozhodol, že na účely výkladu výrazu „práca vykonávaná pre iný štát“ uvedeného v článku 4 ods. 1 písm. a) druhej zarážke prílohy VII k služobnému poriadku sa má za relevantnú považovať len skutočnosť, že práca sa vykonáva v rámci stáleho zastúpenia iného štátu, než je štát výkonu práce.
- 33 Z toho vyplýva, že aj v judikatúre citovanej žalobkyňou je jedinou okolnosťou, ktorá bráni vytvoreniu väzby s krajinou výkonu práce, poskytovanie služieb v situácii funkčnej integrácie v rámci diplomatického zastúpenia iného štátu alebo medzinárodnej organizácie.
- 34 Žalobkyňa však namietla, že výraz „okolnosti vyplývajúce z práce vykonávanej pre iný štát alebo pre medzinárodnú organizáciu“ použitý v článku 4 ods. 1 písm. a) druhej zarážke druhej vete prílohy VII k služobnému poriadku sa vzťahuje na iné situácie, než sú tie, ktoré vyplývajú zo samotného výkonu funkcie pre takýto štát alebo pre takúto organizáciu.
- 35 Judikatúra je skutočne stanovená v tom zmysle, že toto ustanovenie nemôže byť obmedzené iba na osoby, ktoré patria medzi zamestnancov iného štátu, než je štát výkonu práce, alebo medzinárodnej organizácie, pretože sa vzťahuje na všetky „okolnosti vyplývajúce z práce vykonávanej“ pre takýto štát alebo takúto organizáciu (rozsudky z 25. októbra 2005, Salazar Brier/Komisia, T-83/03, EU:T:2005:371, bod 45, a z 25. októbra 2005, De Bustamante Tello/Rada, T-368/03, EU:T:2005:372, bod 42). Ako to uvádza žalobkyňa, túto judikatúru možno vysvetliť okolnosťou, že tento výraz má širší dosah než výraz „plnenie povinností“ použitý v článku 4 ods. 1 písm. b) prílohy VII k služobnému poriadku (rozsudok z 30. marca 1993, Vardakas/Komisia, T-4/92, EU:T:1993:29, bod 36).

- 36 Z toho vyplýva, že článok 4 ods. 1 písm. a) druhá zarážka posledná veta prílohy VII k služobnému poriadku sa nevzťahuje len na prípady, keď sa dotknutá osoba nachádzala v rámci pracovnoprávneho vzťahu v úzkom zmysle (pozri v tomto zmysle rozsudok z 3. mája 2001, Liaskou/Rada, T-60/00, EU:T:2001:129, bod 50). Nič to však nemení na tom, že podľa tej istej judikatúry pojem „okolnosti vyplývajúce z práce vykonávanej pre iný štát alebo pre medzinárodnú organizáciu“ zodpovedá len situáciám, v ktorých práca vyplýva z priameho právneho vzťahu medzi dotknutou osobou a predmetným štátom alebo medzinárodnou organizáciou, napríklad v rámci stáže alebo expertnej zmluvy (pozri v tomto zmysle rozsudky z 25. októbra 2005, Salazar Brier/Komisia, T-83/03, EU:T:2005:371, bod 45, a z 25. októbra 2005, De Bustamante Tello/Rada, T-368/03, EU:T:2005:372, bod 42).
- 37 Článok 4 ods. 1 písm. a) druhú zarážku poslednej vety prílohy VII k služobnému poriadku preto nemožno rozšíriť na manželku diplomatického zamestnanca, ktorá mala v tomto postavení určité výsady a imunity podľa Viedenského dohovoru, ale ktorá sa nemôže odvolávať na takýto priamy právny vzťah. V tejto súvislosti Komisia správne zdôrazňuje, že právo žalobkyne na diplomatický štatút nie je vlastným právom, ale odvodeným právom, ktoré je určené na uľahčenie rodinného života diplomatických zamestnancov a ktoré jej vyplývalo z funkcie jej manžela.
- 38 Žalobkyňa ďalej tvrdí, že pri skúmaní stupňa jej integrácie v Belgicku, ktorá v konečnom dôsledku určuje priznanie príspevku na expatriáciu, nemožno ignorovať okolnosť, že na základe Viedenského dohovoru a obežníka Belgicka z 15. mája 2014 o výkone zárobkovej činnosti alebo obchodnej činnosti za účelom dosahovania zisku členov diplomatických misií, konzulárnych úradov alebo ich rodinných príslušníkov (ďalej len „obežník Belgicka“), nemohla v Belgicku vykonávať žiadnu zárobkovú činnosť bez toho, aby vrátila svoj diplomatický pas a tým sa vzdala diplomatického štatútu priznaného rodinným príslušníkom diplomatického zamestnanca.
- 39 V tomto ohľade je potrebné pripomenúť, že pojem expatriácie závisí najmä od osobnej situácie úradníka, konkrétne od stupňa jeho integrácie v štáte výkonu práce, ktorý vyplýva napríklad z predchádzajúceho výkonu zárobkovej činnosti v ňom (pozri v tomto zmysle rozsudky z 24. januára 2008, Adam/Komisia, C-211/06 P, EU:C:2008:34, bod 38, a z 13. júla 2018, Quadri di Cardano/Komisia, T-273/17, EU:T:2018:480, bod 44). V dôsledku toho by nemožnosť vykonávať takúto zárobkovú činnosť, ak by bola preukázaná, mohla byť skutočnosťou, ktorá by odporovala tejto integrácii a naopak by preukazovala existenciu expatriácie.
- 40 Je však potrebné zdôrazniť, že článok 42 Viedenského dohovoru stanovuje, že „diplomatický zástupca nebude v prijímajúcom štáte vykonávať pre osobný prospech žiadne zamestnanie alebo obchodnú činnosť“ a že žiadne ustanovenie nerozširuje pôsobnosť tohto zákazu na rodinných príslušníkov tohto zamestnanca. Preto na rozdiel od diplomatických zamestnancov môžu rodinní príslušníci vykonávať zárobkovú alebo obchodnú činnosť v prijímajúcom štáte v rámci jeho zákonov a nariadení, a to prípadne prostredníctvom povolení, ktoré sa vyžadujú od každého cudzinca s tou istou štátnou príslušnosťou, ako napríklad pracovné povolenie. Žalobkyňa však bola ako štátna príslušníčka členského štátu Únie dokonca oslobodená od tejto povinnosti. Navyše napriek výkonu zárobkovej alebo obchodnej činnosti si rodinní príslušníci diplomatického zamestnanca v zásade zachovávajú svoje výsady a imunity tak, ako sú stanovené a vymedzené článkami 29 až 36 uvedeného dohovoru, ktoré sa na nich vzťahujú podľa článku 37 ods. 1 tohto dohovoru. Platí, že podľa článku 31 ods. 1 písm. c) Viedenského dohovoru sa neuplatňuje len imunita týkajúca sa civilnej a správnej jurisdikcie, pokiaľ ide o akúkoľvek žalobu týkajúcu sa zárobkovej alebo obchodnej činnosti. Pokiaľ ide o trestnoprávnu imunitu, automaticky to neplatí.
- 41 Obežník Belgicka potvrdzuje uvedené, aj keď až po období, ktoré malo byť podľa žalobkyne neutralizované.

- 42 Vzhľadom na uvedené treba tiež konštatovať, že na rozdiel od žalobkyne jej manžel nemohol v Belgicku v žiadnom prípade vykonávať zárobkovú alebo obchodnú činnosť. Žalobkyňa a jej manžel sa tak nenachádzali v rovnakej právnej situácii.
- 43 Žalobkyňa sa ešte dovoláva článku 57 Viedenského dohovoru o konzulárnych stykoch z 24. apríla 1963. Dotknutá osoba však opisuje funkcie svojho manžela ako funkcie diplomatického zamestnanca a presnejšie ako funkcie „poradcu stálej delegácie Poľskej republiky pri NATO“. Keďže nebolo preukázané, z akého dôvodu by sa na tieto funkcie mal vzťahovať tento dohovor, v prejednávanej veci ho treba považovať za irelevantný.
- 44 Žalobkyňa tiež tvrdí, že neexistuje vysvetlenie, prečo by mal byť zamestnanec vykonávajúci v krajine výkonu práce funkcie pre štát alebo medzinárodnú organizáciu viac expatriovaný ako jeho manžel, ktorý v tejto krajine tiež žil bez toho, aby vykonával takéto funkcie, no rovnako požíval diplomatický štatút.
- 45 Ako už bolo uvedené (bod 39 vyššie), pojem expatriácie závisí najmä od stupňa integrácie dotknutej osoby v krajine výkonu práce. Hoci možno predpokladať, že osoba udržiava osobitnú väzbu so svojím štátom pôvodu, keď pre neho vykonáva službu v rámci jeho delegácie alebo veľvyslanectva, a že táto situácia bráni vytvoreniu trvalej väzby s krajinou výkonu práce (pozri v tomto zmysle rozsudky z 21. júna 2007, Komisia/Hosman-Chevalier, C-424/05 P, EU:C:2007:367, bod 38, a z 13. júla 2018, Quadri di Cardano/Komisia, T-273/17, EU:T:2018:480, bod 49), neplatí to nevyhnutne rovnako aj pre jej manžela, ktorý nemá to isté pracovné prostredie orientované na službu uvedenému štátu a ktorý preto disponuje širšou paletou možností integrácie do spoločnosti v prijímajúcej krajine.
- 46 Napokon žalobkyňa bezúspešne tvrdí, že ak by jej manžel bol prijatý do zamestnania inštitúciami Únie v ten istý deň ako ona, obdobie, počas ktorého požíval diplomatický štatút, by bolo neutralizované. Na rozdiel od toho, čo žalobkyňa tvrdí, totiž z bodov 27 až 37, 40 a 45 vyššie vyplýva, že ona a jej manžel sa nenachádzali v rovnakej právnej a skutkovej situácii.
- 47 Na záver možno konštatovať, že expatriácia osoby, na základe ktorej vzniká nárok na príspevok na expatriáciu, nezávisí od diplomatického štatútu, ktorý požíva podľa medzinárodného práva (pozri v tomto zmysle rozsudok z 30. marca 1993, Vardakas/Komisia, T-4/92, EU:T:1993:29, bod 40). To platí *a fortiori* vtedy, keď taká osoba, ako je v prejednávanej veci žalobkyňa, požíva tento štatút bez toho, aby bola zamestnancom medzinárodnej organizácie alebo zastúpenia iného štátu, než je štát výkonu práce.
- 48 OUPZ teda neporušil článok 4 ods. 1 písm. a) druhú zarážku poslednú vetu prílohy VII k služobnému poriadku, keď stanovil referenčné obdobie od 1. marca 2012 do 28. februára 2017 a neposunul ho až na 6. júna 2009.
- 49 Z uvedeného v dôsledku toho vyplýva, že prvá časť žalobného dôvodu žalobkyne sa musí zamietnuť.

O druhej časti založenej na nesprávnom uplatnení pojmu zvyčajné bydlisko

- 50 Žalobkyňa subsidiárne tvrdí, že aj keby obdobie, v ktorom požívala osobitný diplomatický štatút, nebolo možné neutralizovať, v tomto období nemala v úmysle priznať svojej prítomnosti v Belgicku stálu povahu potrebnú na to, aby spadala do pôsobnosti článku 4 ods. 1 písm. a) druhej zarážky prvej vety prílohy VII k služobnému poriadku. V tomto ohľade vymenúva vecné skutočnosti, ktoré sú nepriamymi dôkazmi o jej expatriácii.
- 51 Po prvé žalobkyňa tvrdí, že jej pobyt v Belgicku bol neoddeliteľne spojený s diplomatickou misiou jej manžela a že jej prítomnosť na belgickom území mala preto neistú a dočasnú povahu. Táto neistá a dočasná povaha spôsobovala, že akýkoľvek pokus o vytvorenie trvalých väzieb s Belgickom nemal význam.

- 52 Keďže však uplatnenie článku 4 ods. 1 písm. a) druhej zarážky prílohy VII k služobnému poriadku závisí od stupňa integrácie dotknutej osoby v krajine výkonu práce pred jej nástupom do funkcie (bod 39 vyššie) a keďže stupeň integrácie nezávisí od diplomatického štatútu, ktorý požíva podľa medzinárodného práva (bod 47 vyššie), okolnosť, že pobyt žalobkyne v Belgicku mal svoj pôvod v diplomatickej misii jej manžela, je sama osebe irelevantná.
- 53 Pokiaľ ide o údajne neistú a dočasnú povahu uvedeného pobytu, treba pripomenúť, že prináleží žalobkyni, aby preukázala, že podmienky stanovené v článku 4 ods. 1 písm. a) prílohy VII k služobnému poriadku sú splnené (pozri rozsudok z 13. júla 2018, Quadri di Cardano/Komisia, T-273/17, EU:T:2018:480, bod 51 a citovaných judikatúr). Na základe skutočnosti, že diplomatickí zamestnanci musia pravidelne meniť miesto výkonu práce, nemožno predpokladať neexistenciu integrácie. Odhliadnuc od výnimočných okolností zostávajú diplomatickí zamestnanci na pozícii v jednej krajine niekoľko rokov. V prejednávanej veci trvalo vyslanie manžela žalobkyne do Bruselu šesť rokov.
- 54 Po druhé žalobkyňa argumentuje osobitnou povahou svojho pobytu v Belgicku, keďže bola ubytovaná so svojou rodinou v byte, ktorý jej dala k dispozícii stála delegácia Poľskej republiky pri NATO, ktorá platila nájomné a faktúry za spotrebu energií.
- 55 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že pojem zvyčajný pobyt sa v judikatúre vykladá ustáleným spôsobom ako miesto, ktoré dotknutá osoba určila ako trvalé alebo zvyčajné centrum svojich záujmov s úmyslom priznať mu stálu povahu. Navyše pojem bydlisko zahŕňa, bez ohľadu na čisto kvantitatívny údaj o čase strávenom osobou na území niektorého štátu, okrem fyzickej prítomnosti na určitom mieste, aj úmysel dať tejto skutočnosti kontinuitu vyplývajúcu zo životných zvyklostí a z rozvinutia bežných sociálnych vzťahov (rozsudok z 13. júla 2018, Quadri di Cardano/Komisia, T-273/17, EU:T:2018:480, bod 48).
- 56 V prejednávanej veci treba konštatovať, že žalobkyňa býva v Belgicku od 22. septembra 2010. Okolnosť, že požívala vecné výhody pozostávajúce zo služobného bytu, v prípade ktorého nájomné a spotrebu energií uhrádzala stála delegácia Poľskej republiky pri NATO, nemôže byť dôkazom o udržiavaní väzby s jej krajinou pôvodu v tom zmysle, že by táto väzba vylučovala akúkoľvek integráciu v Belgicku. Inými slovami z prevzatia týchto nákladov Poľskou republikou nevyplýva, že toto bývanie nemohlo byť stálym spôsobom trvalým alebo zvyčajným centrom záujmov žalobkyne v Belgicku.
- 57 Toto prevzatie navyše žalobkyni nebránilo nadväzovať sociálne vzťahy s Belgickom. Skutočnosť, že po návrate svojho manžela do Poľska žalobkyňa zostala v Belgicku so svojím synom s cieľom, aby tu pokračoval vo svojej školskej dochádzke, tak predstavuje nepriamy dôkaz potvrdzujúci integráciu. Nepriamy dôkaz o tejto integrácii tiež predstavuje skutočnosť, že hoci mala žalobkyňa stále diplomatický štatút, dočasne spolupracovala s bruselským združením pôsobiacim v oblasti vzdelávania, a teda pôsobila v sieti združení svojej budúcej krajiny výkonu práce.
- 58 V tomto ohľade a po tretie žalobkyňa konkrétne tvrdí, že vedenie debatných stretnutí nepredstavovalo zamestnanie v zmysle článku 4 ods. 1 písm. a) prílohy VII k služobnému poriadku a že neumožňuje predpokladať jej vôľu premiestniť do Belgicka trvalé centrum svojich záujmov. Táto činnosť bola veľmi obmedzená a súvisela s ňou len náhrada výdavkov. Komisia sa naopak domnieva, že išlo o odpltnú činnosť.
- 59 Nemožno však odhliadnuť od toho, že hoci je zamestnanie objektívne kritérium citované v článku 4 ods. 1 písm. a) prílohy VII k služobnému poriadku na účely pochopenia situácie novoprijatých úradníkov a zamestnancov (pozri v tomto zmysle rozsudok z 28. februára 2019, Pozza/Parlament, T-216/18, neuverejnený, EU:T:2019:118, bod 25), slúži len ako príklad (rozsudky z 21. júna 2007, Komisia/Hosman-Chevalier, C-424/05 P, EU:C:2007:367, bod 35, a z 13. júla 2018, Quadri di

Cardano/Komisja, T-273/17, EU:T:2018:480, bod 44). Podielanie sa úradníka alebo zamestnanca na činnosti aktéra v sektore združení v krajine jeho budúceho výkonu práce môže za určitých okolností predstavovať jeden z nepriamych dôkazov o integrácii dotknutej osoby.

- 60 Po štvrté žalobkyňa poznamenáva, že do belgických registrov obyvateľstva bola zapísaná až po tom, ako 16. júna 2013 vrátila svoj diplomatický pas.
- 61 Hoci zápis osoby ako rezidenta v obci svedčí o vôli dotknutej osoby a jej úmysle stanoviť stále a trvalé centrum svojho bydliska a svojich záujmov na uvedenom mieste (uznesenie z 26. septembra 2007, Salvador Roldán/Komisja, F-129/06, EU:F:2007:166, bod 60), tento zápis zostáva formalitou, z ktorej nemožno v prejednávanej veci vyvodiť, že žalobkyňa predtým nemala skutočné bydlisko v Belgicku, osobitne za okolností prejednávanej veci, keď sa existencia tohto bydliska navyše nespochybňuje.
- 62 Po piate žalobkyňa tvrdí, že v období, keď jej manžel vykonával v Belgicku funkciu zamestnanca veľvyslanectva, si zachovávala trvalé väzby s Poľskom.
- 63 Žalobkyňa tak tvrdí, že zostala vlastníkom nehnuteľnosti v Poľsku a ponechala si poľské telefónne číslo. Dokonca si tam ponechala zárobkovú činnosť ako jazyková lektorka a úradná prekladateľka do roku 2013 a naďalej tam platila dane.
- 64 To, že žalobkyňa má v krajine pôvodu daňový domicil a disponuje tam záujmami a majetkom, však neumožňuje preukázať, že jej zvyčajné bydlisko sa nachádza v tejto krajine (pozri v tomto zmysle uznesenie z 26. septembra 2007, Salvador Roldán/Komisja, F-129/06, EU:F:2007:166, bod 59). Platí to o to viac vtedy, keď príjmy v daňovom priznaní v krajine pôvodu vyplývajú zo zárobkovej činnosti vykonávanej v zahraničí. Na pojednávaní žalobkyňa presne uviedla, že slobodné povolanie úradného prekladateľa vykonávala pre poľské súdy z Belgicka a že z tohto titulu priznala za rok 2012 príjem zo zárobkovej činnosti 2 664,64 poľských zlotých (PLN) (približne 650 eur). Žalobkyňa na pojednávaní tiež uviedla, že požiadala o svoj výmaz z poľského obchodného registra v roku 2014 a že suma 54 289,16 PLN (približne 12 700 eur) priznaná za tento rok predstavovala mzdu, ktorú poberala v Belgicku z titulu svojho zamestnania v tomto roku v belgickej spoločnosti poskytujúcej služby Komisii.
- 65 Ani skutočnosť, že si ponechala poľské telefónne číslo, neumožňuje preukázať, že žalobkyňa si zachovala centrum svojich záujmov v Poľsku, a to tým skôr, ako to žalobkyňa uviedla na pojednávaní, že išlo o mobilné telefónne číslo, ktoré teda bolo možné používať z belgického územia.
- 66 Po šieste žalobkyňa uvádza, že vždy pracovala v prostredí medzinárodnej verejnej správy, najskôr na stálom zastúpení Poľskej republiky pri Únii od 7. januára do 31. decembra 2011 a potom pre Komisiu od 16. júna 2014 do 31. augusta 2017. Tvrdí, že práve skutočnosť, že pracovala v medzinárodnom prostredí a nevykonávala žiadnu činnosť v súkromnom sektore, oslabuje akúkoľvek domnienku o integrácii do belgickej spoločnosti.
- 67 Ako to však pripúšťa samotná žalobkyňa, v rámci Komisie vykonávala zárobkovú činnosť len na základe dvoch po sebe nasledujúcich zmlúv s dvoma belgickými spoločnosťami pôsobiacimi pre túto inštitúciu v rámci poskytovania služieb. Judikatúra pritom vylúčila z pôsobnosti článku 4 ods. 1 písm. a) druhej zarážky poslednej vety prílohy VII k služobnému poriadku trojstranné situácie, v ktorých nový úradník alebo nový zamestnanec predtým síce pracoval v rámci inštitúcií Únie, ale v mene súkromných spoločností, v ktorých bol zamestnancom (rozsudok z 28. februára 2019, Pozza/Parlament, T-216/18, neuvyverejnený, EU:T:2019:118, bod 51). Ani skutočnosť, že žalobkyňa vykonávala zárobkovú činnosť vo vzťahu ku Komisii, nemožno za týchto podmienok považovať za nepriamy dôkaz o neexistencii jej integrácie v Belgicku v referenčnom období.
- 68 Pokiaľ ide o plnenia žalobkyne v rámci stáleho zastúpenia Poľskej republiky pri Únii, tieto spadajú do času pred referenčným obdobím. Nemohli mať teda rozhodujúci vplyv na to, ako OUPZ posúdil otázku, či sa žalobkyňa v uvedenom období integrovala alebo neintegrovala do Belgicka.

- 69 Vzhľadom na uvedené nie je druhá časť žalobného dôvodu dôvodná a žalobný dôvod treba v celom rozsahu zamietnuť.
- 70 Z tohto dôvodu je potrebné žalobu zamietnuť.

O trovách

- 71 Podľa článku 134 ods. 1 rokovacieho poriadku účastník konania, ktorý vo veci nemal úspech, je povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté. Keďže žalobkyňa nemala vo veci úspech, je opodstatnené zaviazat' ju na náhradu trov konania v súlade s návrhom Komisie.

Z týchto dôvodov

VŠEOBECNÝ SÚD (piata komora)

rozhodol takto:

1. Žaloba sa zmieta.

2. Pani Katarzyna Wywiął-Przęda je povinná nahradiť trovy konania.

Gratsias

Marcoulli

Frendo

Rozsudok bol vyhlásený na verejnom pojednávaní v Luxemburgu 28. novembra 2019.

Podpisy